

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-320/22-T

Název	Mateřská škola Rychvald, Mírová 1744, okres Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	Mírová 1744, 735 32 Rychvald
E-mail	ms.rychvald@seznam.cz
IČ	70998426
Identifikátor	674000412
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Edita Siudová
Zřizovatel	Město Rychvald
Místa inspekční činnosti	Mírová 1744, 735 32 Rychvald U školky 1500, 735 32 Rychvald č. p. 1220, 735 32 Rychvald
Termín inspekční činnosti	1. 3. 2022 – 3. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Rychvald, Mírová 1744, okres Karviná, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy se třemi místy poskytovaného vzdělávání. Pět tříd je v budově na ulici Mírová 1744 (dále „pracoviště Mírová“), jedna třída je na adrese U Školky 1500 (dále „pracoviště Podlesí“) a dvě třídy jsou v místě poskytovaného vzdělávání Rychvald č. p. 1220 (dále „pracoviště Václav“). Děti jsou do tříd zařazovány podle věku, výjimku tvoří věkově smíšená třída na pracovišti Podlesí. Nejvyšší povolený počet dětí je stanoven na 203, v době inspekční činnosti školu navštěvovalo celkem 201 dětí, z nichž mělo 15 odloženou školní docházku. U 11 dětí byly školským poradenským zařízením diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby. Zákonní zástupci pěti dětí informovali ředitelku školy o individuálním vzdělávání svého dítěte.

Školní stravování je zajištěno školní jídelnou, na odloučených pracovištích vyvařují samostatně. Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách ve vnitřních prostorách školy a na internetových stránkách www.ms.rychvald.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy byla do funkce jmenována zřizovatelem na základě konkursního řízení od 1. 8. 2018. Škola doposud nemá jasně formulovanou koncepci, nejsou stanoveny cíle a strategie, které by vedly k jejímu rozvoji. Některé své kompetence ředitelka sice delegovala na svou zástupkyni, ovšem nastavený kontrolní a řídicí systém vykazuje dílčí nedostatky. Jen občasné návštěvy odloučených pracovišť ze strany ředitelky a všeobecně nízká četnost hospitační činnosti nepřináší adekvátní informace o celkové úrovni vzdělávacího procesu. Ředitelka svým přístupem k zaměstnancům podporuje dobré pracovní vztahy, učitelky i ostatní zaměstnanci jsou ochotni se v případě potřeby vzájemně zastoupit napříč všemi pracovišti.

V době inspekční činnosti bylo vzdělávání zajištěno dostatečným počtem učitelek. Ve třech třídách, kde jsou integrovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, je tým učitelek dle doporučení školského poradenského zařízení doplněn asistentkou pedagoga. Pracoviště Podlesí využívá pro lepší zajištění organizace a bezpečnosti dětí školní asistentku, ve třídě nejmladších dětí na pracovišti Mírová působí díky finanční podpoře zřizovatele také chůva. Organizace přímé pedagogické činnosti učitelek, s výjimkou tříd, kde působí ředitelka a zástupkyně ředitelky, je nastavena tak, aby bylo umožněno souběžné působení obou učitelek v části dopoledního vzdělávacího programu a při pobytu dětí venku. Ředitelka nesprávně stanovila nižší počet hodin přímé pedagogické činnosti asistentkám pedagoga, čímž došlo k dílčímu omezení možné podpory dětí. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy, při jeho plánování škola respektuje také individuální zájem jednotlivých pedagogů. V posledních letech bylo zaměřeno mimo jiné na témata distančního vzdělávání, respektujícího přístupu, vytvoření podnětného prostředí, komunikaci mezi všemi aktéry vzdělávání, čtenářskou pregramotnost a financování pedagogické intervence. Získané informace a zkušenosti učitelky vzájemně sdílí na pravidelně konaných pedagogických radách.

Prostorové podmínky jsou ve všech místech poskytovaného vzdělávání dostatečné. Na všech pracovištích byly vytvořeny oddělené lehárny (na Mírové pro tři třídy z pěti), pracoviště Václav a Podlesí má samostatnou jídelnu a na pracovišti Václav je navíc tělocvična. Třídy všech pracovišť jsou vybaveny standardním množstvím hraček, stavebnic i materiálem pro tvořivé činnosti. Škola však nemá dostatečné množství didaktických pomůcek i her s ohledem na počet dětí a tříd (např. většinou jedna sada pomůcek pro pět tříd

na pracovišti Mírová), úplně schází vybavení pro objevování a experimentování. Vybavení ICT technikou mají jen dvě třídy v celé organizaci, při hospitacích nebylo zaznamenáno jejich využití. Škola se dlouhodobě nezapojuje do veřejných projektů, čímž nezískává finanční prostředky, které by mohla využít na zlepšování materiální vybavenosti. Tím nedochází k vytváření maximálně podnětného prostředí pro všestranný rozvoj funkčních gramotností s ohledem na věk a manuální zručnost dětí. Na budovy jednotlivých pracovišť školy bezprostředně navazují školní zahrady, jejichž vybavení funkčními herními prvky vhodně obohacuje a doplňuje možnosti podpory rozvoje pohybových dovedností a obratnosti dětí.

Školní jídelna při sestavování jídelních lístků používá nastavený trend pestré a nutričně vyvážené stravy v souladu se zásadami zdravé výživy. Škola je zapojena do projektu MPSV Obědy do škol, a i když evidují vyšší počet dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, finanční podporu k úhradě stravného využívají jen zákonní zástupci jednoho dítěte.

Škola vytváří dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Hlavní i vedlejší vstupy do budovy školy, včetně odloučených pracovišť, byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob. Děti jsou průběžně poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví. Knihy úrazů jsou vhodně vedeny na každém pracovišti samostatně a jsou v nich zaznamenána jen drobná poranění.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizovaná vzdělávací nabídka ve všech hospitovaných třídách vycházela ze školního vzdělávacího programu s motivačním názvem Žabák Ferda poznává svět. Na pracovištích Podlesí a Václav byla vhodně využívána plyšová postava žabáka Ferdy jako průvodce vzdělávacím procesem. Přátelská a příjemná atmosféra ve třídách odrážela vstřícný, empatický přístup učitelk a ostatních zaměstnanců k dětem. Učitelky dokázaly citlivě reagovat na jejich individuální potřeby i vzniklé situace, nenásilně korigovaly jejich chování.

Ve spontánních aktivitách měly děti dostatek prostoru pro rozvinutí tvořivé dětské hry, pro vzájemnou komunikaci i spontánní sociální učení. Volná přístupnost hraček a stavebnic umožňovala dětem samostatně rozhodnout o své hře. Již od příchodu dětí do třídy byly spontánní činnosti učitelkami vhodně obohacovány nabídkou částečně řízených, didakticky zacílených aktivit, které byly tematicky propojeny s právě probíhajícím vzdělávacím blokem. Řízené aktivity byly připravovány v provázanosti s předchozí zkušeností dětí a reálným životem. Při realizaci řízených činností byla často preferována méně efektivní frontální forma práce s dětmi, která byla v některých třídách doplněna prací v menších skupinách. Učitelky nejčastěji využívaly ilustrační obrázkový materiál v kombinaci s rozhovorem, nebyl vytvářen prostor a příležitost pro práci ve dvojicích, kooperativní činnosti, prožitkové učení, rozvoj kritického myšlení, hledání většího množství originálních řešení problému (divergentní myšlení) a pro experimenty. Při hospitacích byla jen ojediněle zaznamenána diferenciací vzdělávací nabídky. Pouze na pracovišti Podlesí byly učitelkami využity dva stupně obtížnosti, jeden pro mladší děti, druhý pro starší. Pro zajištění vyšší úrovně předškolního vzdělávání je žádoucí připravovat nabídku s širším rozpětím úrovní náročnosti realizovaných aktivit, které by zohledňovaly nejen věkové složení třídy, ale také individuální schopnosti, znalosti a dovednosti jednotlivých dětí zjištěné pedagogickou diagnostikou.

Přirozené pohybové schopnosti a celková zdatnost dětí byla rozvíjena zařazováním cílených pohybových aktivit do denního programu a při pobytu venku. Ten byl realizován s přihlédnutím k aktuálnímu počasí. Učitelkami byly plánovány aktivity s využitím herních

prvků na školních zahradách v kombinaci s motivací k vycházkám do blízkého okolí. Při nich byl kladen důraz na bezpečnost a orientaci v silničním provozu z pohledu chodce.

Hodnocení dopoledních aktivit probíhalo na všech třídách průběžně, oceňování projevů a výkonů jednotlivých dětí bylo vhodné vzhledem k jejich možnostem. Úroveň poskytování zpětné vazby však byla v jednotlivých třídách velmi odlišná. Inspekčním týmem bylo zaznamenáno ojedinělé využití prvků formativního hodnocení, ale také jen všeobecná pochvala za odvedenou práci bez jakékoliv konkretizace. V některých třídách byly děti vedeny k sebehodnocení, ne vždy jim však byla poskytnuta uspokojivá zpětná vazba, která by vystihla pokroky jednotlivých dětí.

Ředitelka klade důraz na cílené a včasné vyhledávání dětí s narušenou komunikační schopností, úzce spolupracuje s logopedkou, která má pronajaty prostory pro svou ambulanci v budově pracoviště Mírová. Odbornost ředitelky umožňuje nabízet těmto dětem podpůrná opatření v podobě předmětu speciálně pedagogické péče. Prozatím však nebyla nastavena konstruktivní pravidla pro jeho realizaci, nebyl stanoven pravidelný termín intervence a tím nedochází k účinné podpoře těchto dětí. Škola se věnuje také identifikaci rizik počínajících nerovností ve vývoji dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Škola ovšem nemá nastavený efektivní podpůrný vnitřní systém, který by zahrnoval např. zpracování plánu pedagogické podpory, konzultace s rodiči nebo individuální přístup. Ve třídách, kde se vzdělávaly děti se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým byla na základě doporučení školského poradenského zařízení stanovena podpora v podobě přítomnosti asistentky pedagoga, vytvářely společně s učitelkami podnětné prostředí s respektováním jejich individualit. Zapojovaly děti do činností a podporovaly jejich zájem o vzdělávání.

Dětem, které ve škole plní povinné předškolní vzdělávání a dětem s odkladem školní docházky škola nevěnuje speciální pozornost. Aktivity podporující přípravu na přechod do první třídy (rozvoj grafomotoriky, předčtenářské a předmatematické gramotnosti) byly zařazovány pouze jako součást hromadných řízených činností, nebyl jim dán prostor v době spontánních nebo klidových činností.

Děti měly osvojeny sebeobslužné návyky, které uplatňovaly při oblékání, hygieně a stravování. Při stolování byly děti učitelkami podporovány k co největší míře samostatnosti, děti nebyly do jídla nuceny. Stravování však není dostatečně propojováno se vzděláváním, na pracovištích Mírová a Václav schází motivace dětí ke konzumaci např. ovoce, zeleniny a zdravých potravin. Relaxace a odpočinek dětí byl realizován ve většině tříd v oddělených lehárnách, kde nebylo vytvořeno vhodné zázemí pro klidové činnosti dětí s nižší potřebou spánku. Děti, které neusnuly, byly až po neúměrně dlouhé době vyzvány k možnosti prohlížet si knihy. Pouze na pracovišti Podlesí měly děti s nižší potřebou spánku možnost odejít do přílehlé místnosti, kde jim byly nabídnuty vhodné klidové aktivity. Efektivnější by bylo vytvořit ve všech třídách širší nabídku klidových aktivit a využít tento čas také pro nabídku činností, které by podpořily rozvoj gramotností potřebných pro bezproblémový přechod do základní školy u dětí v posledním roce předškolního vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Učitelky pravidelně vyhodnocují aktuální témata integrovaných bloků, hodnocení však obsahují spíše shrnutí obsahu než východiska a zpětnou vazbu pro další plánování aktivit. Pozitivní školní klima podporovalo dobré prosociální vztahy

mezi jednotlivými aktéry vzdělávání, mezi dospělými i dětmi se projevovala vzájemná důvěra, tolerance a ohleduplnost. Učitelky se svým přístupem k dětem podílely na vytvoření podnětného prostředí podporujícího učení, z projevů dětí bylo zřejmé, že se ve škole cítí bezpečně a spokojeně. Případné drobné konflikty byly učitelkami řešeny vhodnými metodami a s respektem, děti byly vedeny k dodržování dohodnutých pravidel. Výtvary z výtvarných a pracovních činností byly využity k výzdobě šaten a společných prostor školy, čímž docházelo k podpoře sebedůvěry dětí.

Škola sleduje v rámci pedagogické diagnostiky pokroky jednotlivých dětí. Výstupy z ní se však dostatečně neodrážely v každodenním plánování a realizaci diferencované a individualizované nabídky aktivit v rámci řízených činností. Tím nedochází k maximální možné podpoře rozvoje potenciálu jednotlivých dětí s ohledem na jejich dosažené vědomosti, schopnosti a dovednosti.

Škole se dlouhodobě daří úzce spolupracovat s blízkými základními školami. K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívají společně pořádané akce pro děti a rodiče i konzultace učitelek o dětech, které mají do školy nastoupit. Na pracovišti Václav využívají děti při pobytu venku také hřiště sousední základní školy, žáci školy pak dochází do tělocvičny mateřské školy a stravují se v jejich jídelně. Škola spolupracuje také s místním hasičským sborem, mysliveckým spolkem, Českým červeným křížem nebo Základní uměleckou školou Rychvald.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti realizované v prosinci 2015 došlo k obměně ve vedení školy.
- Ve spolupráci se zřizovatelem proběhla na pracovišti Mírová rekonstrukce jídelny a v prostorách, kde to bylo žádoucí, byla instalována klimatizace. Průběžně je obměňován dětský nábytek ve třídách jednotlivých pracovišť.
- Vedení školy se jen částečně řídilo doporučeními z předchozí inspekční činnosti, prozatím se příliš nedaří nastavit efektivní kontrolní a řídicí systém, ani plánovat a realizovat diferencovanou a individualizovanou vzdělávací nabídku.

Silné stránky

- Příznivá atmosféra a empatický přístup pedagogů i ostatních zaměstnanců školy podporují sociální a osobnostní rozvoj dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ředitelkou nastavený kontrolní a řídicí systém vykazuje dílčí nedostatky v oblasti metodického vedení pedagogů, hospitační a kontrolní činnosti, sjednocování pedagogického přístupu všech pracovišť školy a zajištění finančních prostředků na zkvalitnění vybavení didaktickými pomůckami.
- Diagnostické záznamy o dětech neobsahují závěry, které by se staly východiskem pro plánování a realizaci každodenní individualizované nabídky vzdělávacích činností a dětských aktivit.
- Poskytování kvalitní zpětné vazby není ve všech třídách přirozenou součástí každodenních aktivit. Děti nejsou vždy vedeny k vlastnímu nebo vrstevnickému

hodnocení. Učitelkami poskytovaná zpětná vazba jen zřídka využívá prvků formativního hodnocení, které by podporovalo individuální rozvoj potenciálu dětí.

- Škola nevyužívá při práci s dětmi širší škálu metod a forem práce. Chybí prožitkové učení, aktivity podporující rozvoj divergentního a kritického myšlení, experimentování, práce ve dvojicích i prostor pro kooperaci dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní a řídicí systém ředitelkou školy tak, aby poskytoval reálné informace o kvalitě poskytovaného vzdělávání a umožnil následně přijímat adekvátní opatření. Metodicky vést pedagogy při vzdělávání dětí, poskytovat jim zpětnou vazbu o jejich práci.
- Zapojovat se aktivně do projektů vnějších partnerů a tím získávat finanční prostředky mj. na zkvalitnění vybavení školy didaktickými pomůckami a hrami i ICT technikou.
- Vycházet při plánování a realizaci vzdělávací nabídky ze závěrů pedagogické diagnostiky, zohledňovat individuální možnosti a schopnosti jednotlivých dětí a dodržovat vývojovou posloupnost jejich rozvoje ve všech oblastech (především grafomotoriky).
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast poskytování zpětné vazby s využitím formativního hodnocení, sebehodnocení a vrstevnického hodnocení. Získané zkušenosti dále sdílet s kolegy v rámci celého subjektu a zaměřit hospitační činnost na využití získaných poznatků při každodenní práci s dětmi.
- Upřednostňovat při práci s dětmi aktivity v menších skupinách před frontálně vedenými činnostmi, častěji nabízet prostor pro kooperaci, prožitkové učení, rozvoj kritického myšlení i pokusy a objevy.
- Propojit vzdělávání se stravováním, poskytnout účinnou motivaci dětí ke konzumaci ovoce a zeleniny.
- Zaměřit se nejen na vyhledávání dětí s nerovnostmi ve vývoji, ale také následně nastavit efektivní systém jejich podpory (vytváření plánů pedagogické podpory, realizace předmětu speciálně pedagogické péče, individuální přístup). Absolvovat semináře a webináře v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zacílené na tuto oblast.
- Poskytnout účinnou podporu dětem v posledním roce před nástupem do základního vzdělávání.
- Nastavit organizaci odpočinku efektivně, nabízet ve všech třídách dětem s nižší potřebou spánku dostatečný prostor a možnost volby vhodných klidových aktivit.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenovací dekret ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2018
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Žabák Ferda poznává svět, platný od 1. 9. 2021
3. Třídní vzdělávací programy ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
4. Evidence docházky dětí ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
5. Diagnostické záznamy o dětech, portfolia a práce dětí ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022
7. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2021/2022
8. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad konaných ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
9. Školní matrika mateřské školy ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
10. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vybraný vzorek)
12. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
13. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
14. Dokumentace k zajištění školního stravování ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Martina Slischková v. r.

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka

Bc. Alena Žáková v. r.

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Ing. Klára Kudlíková v. r.

V Ostravě 31. 3. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Edita Siudová, ředitelka školy

Mgr. Edita Siudová v. r.

V Rychvaldu 31. 3. 2022